

NEWSLETTER NR. 54

26 MARTIE 2024

CONFERINȚA NAȚIONALĂ

„ACCESAREA FONDURILOR EUROPENE PENTRU
SECTORUL DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ PRIN PROGRAMUL
DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027.
OPORTUNITĂȚI, PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE”

București, 17-18 Aprilie 2024

ARTICOLELE EDIȚIEI

PROGRAMUL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-
2027 – CONDIȚII DE ACCESARE A FINANȚĂRII
PENTRU PROIECTELE NOI DE APĂ ȘI APĂ
UZATĂ! 02

REVISTA PRESEI DE SPECIALITATE
05

ȘTIRI 07

EVENIMENTE VIITOARE:

CONFERINȚA NAȚIONALĂ „ACCESAREA
FONDURILOR EUROPENE PENTRU SECTORUL
DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ PRIN PROGRAMUL
DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027.
OPORTUNITĂȚI, PROVOCĂRI ȘI
PERSPECTIVE”, BUCUREȘTI, 17-18 APRILIE
2024! 07

PARTENERII EDIȚIEI 08

PROGRAMUL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027 – CONDIȚII DE ACCESARE A FINANȚĂRII PENTRU PROIECTELE NOI DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ!

Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 finanțează în cadrul Priorității 1 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară, Obiectivul Specific RSO2.5 - Promovarea accesului la apă și gospodărire sustenabilă a apelor, noi proiecte de apă și apă uzată. Noutățile sunt incluse în Ghidul Solicitantului disponibil aici: <https://mfe.gov.ro/pdd-21-27/>. Conform acestui ghid, nevoia de investiții are ca obiectiv principal conformarea cu:

- Directiva (UE) 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman (DAP);
- Directiva (UE) 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman (reformare) (DAP);
- Directiva (UE) 91/271/CEE privind epurarea apelor urbane reziduale (DEAUU).

De asemenea, se are în vedere inclusiv conservarea resurselor de apă prin îmbunătățirea soluțiilor de tratare, reducerea pierderilor tehnologice legate de procesul de tratare și reducerea pierderilor de pe rețelele de transport și distribuție prin optimizarea acestora, conectarea populației la sisteme de alimentare cu apă conforme, precum și asigurarea de sisteme de colectare și epurare a apelor uzate din aglomerările cu mai mult de 2.000 l.e., prioritizarea aglomerărilor cu populație echivalentă mai mare de 10.000 l.e. Investițiile sunt necesare totodată și pentru atingerea sau menținerea stării bune a corpurilor de apă.

Apelul de proiecte prevăzut de Ghidul Solicitantului va fi lansat în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, acesta fiind unul necompetitiv, cu termen de închidere. În acest apel se încadrează proiectele care au avut un contract de finanțare încheiat în cadrul POIM 2014-2020 și care a fost reziliat/a încetat cu acordul părților, proiecte care au beneficiat de sprijin pentru pregătirea documentației în cadrul POIM, precum și proiecte noi care beneficiază de sprijin în pregătirea documentației în cadrul PDD.

Proiectele regionale noi de apă și apă uzată pot fi depuse în perioada 12.02.2024, ora 12:00 - 31.12.2025, ora 12:00!

**FLORIAN BURNAR
PREȘEDINTE APPFE**

Beneficiarii tuturor proiectelor sunt pre-identificați din Anexa nr. 1 la Ghidul Solicitantului, iar proiectele vor fi selectate la finanțare prin aplicarea criteriilor de evaluare și selecție în condițiile grilei de evaluare, în limita **bugetului alocat** pentru acest apel.

Tipul de proiecte	Buget total apel - mil Euro		Buget apel utilizând supracontractare -mil Euro	
	(FEDR + BS)	(FC + BS)	(FEDR + BS)	(FC + BS)
Proiecte regionale noi de apă și apă uzată	819,12	168,89	2.457,35	506,66

Rate de co-finanțare

Pentru regiunile mai puțin dezvoltate, ratele de co-finanțare sunt următoarele: 85% FEDR, 13% buget de stat, 2% contribuția autorităților locale din bugetul eligibil rezultat după aplicarea deficitului de finanțare. Pentru regiunile mai dezvoltate, ratele de co-finanțare sunt următoarele: 40% FC, 50% buget de stat, 10% contribuția autorităților locale din bugetul eligibil rezultat după aplicarea deficitului de finanțare.

Procentele de mai sus, cu privire la cofinanțarea din bugetul de stat și FEDR/FC sunt aplicate la bugetul eligibil rezultat după aplicarea deficitului de finanțare), care reprezintă 94% din quantumul cheltuielilor eligibile aferente proiectului. Diferența de 6% (rata forfetară) din valoarea eligibilă este suportată de operatorul regional.

Acțiuni sprijinite:

- ✓ Construirea, reabilitarea și extinderea sistemelor de apă potabilă noi/existente - captare și aducțiune, stații de tratare, măsuri legate de eficiență, rețele de transport și distribuție a apei destinate consumului uman în așezări care au cel puțin 50 locuitori/ sau distribuție de cel puțin 1.000 mc apă/zi;
- ✓ Construirea, reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare noi/existente și construirea/reabilitarea/modernizare a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., (prioritate având aglomerările peste 10.000 l.e.), inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultate în cadrul procesului de epurare a apelor uzate;
- ✓ Măsuri necesare pentru eficientizarea și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări etc.)
- ✓ Operațiuni pentru scăderea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul Operatorilor Regionali. Având în vedere trendul referitor la creșterea prețurilor la energie se vor finanța investiții pentru scăderea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul ariei de operare, precum și orice alte măsuri ce vor viza eficientizarea costurilor.

Noi cerințe de mediu

Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Procesul imunizării infrastructurii la schimbările climatice include 2 piloni (atenuare și adaptare) și două etape aferente (examinare, analiză detaliată); realizarea analizei detaliate depinde de rezultatul etapei de examinare.

În elaborarea studiului de fezabilitate și a analizei opțiunilor se vor lua în considerare inclusiv aspectele privind imunizarea la schimbările climatice, respectiv adaptarea investițiilor de infrastructură ale proiectului la schimbările climatice precum și atenuarea efectelor acestor investiții asupra schimbărilor climatice.

Evaluarea și măsurile aferente imunizării infrastructurii la schimbările climatice prin realizarea celor 2 piloni (atenuare și adaptare) se va reflecta în actul de reglementare de mediu (acordul de mediu/decizia de încadrare - după caz) și în autorizațiile de construire ulterioare.

Integrarea aspectelor privind imunizarea, neutralitatea climatică (atenuarea schimbărilor climatice) și reziliența la dezastre (adaptarea la schimbările climatice), este verificată în cadrul Grilei de evaluare tehnico-financiară. Procesul de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice se realizează conform Comunicării CE – Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 (2021/C 373/01) - [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0916\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0916(03)); a se vedea Anexa 6 la Ghidul Solicitantului - Metodologia privind Imunizarea la schimbările climatice (include un rezumat orientărilor tehnice) și se finalizează cu un Raport privind imunizarea la schimbările climatice. Documentația aferentă procedurii de Evaluare a Impactului asupra Mediului, conform Calendarului EIM semnat de ACPM, se va include într-un volum distinct aferent SF ("Volum EIM"), împreună toate documentele suport (avize, decizii etc).

Principiul "a nu prejudicia în mod semnificativ" (DNSH)

În cadrul proiectelor vor fi analizate și respectate criteriile care determină dacă investițiile proiectului respectă principiul de "a nu prejudicia în mod semnificativ" mediul, în conformitate cu Regulamentul UE 2020/852 ("Regulamentul privind taxonomia"), cu modificările și completările ulterioare. Analiza respectării principiului de "a nu prejudicia în mod semnificativ" mediul de către un anumit proiect va urmări următoarele obiective de mediu (conform art. 9 al Regulamentului UE 2020/852):

- atenuarea schimbărilor climatice;
- adaptarea la schimbările climatice;
- utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;
- tranziția către o economie circulară;
- prevenirea și controlul poluării;
- protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

Activități eligibile orientative care pot fi finanțate în cadrul proiectelor:

- Construcția/modernizarea captărilor din surse de apă în vederea potabilizării;
- Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile;
- Reabilitarea/construcția de rezervoare și stații de pompare/repompare apă;
- Extinderea/reabilitarea aducțiunilor, rețelelor de distribuție și a facilităților de colectare/pompare a apei uzate menajere, inclusiv construcții/facilități conexe;
- Construcția/reabilitarea stațiilor de epurare a apelor uzate;
- Construcția/reabilitarea colectoarelor de apă uzată;
- Construirea/reabilitarea unor instalații adecvate de tratare/eliminare a nămolului rezultat din stațiile de epurare;
- Contorizare, echipament de laborator, echipamente de detectare a pierderilor-sisteme SCADA, înființare/extindere sisteme de sectorizare rețele de distribuție, înființare/extindere sisteme de telegestiune, echipamente întreținere rețea canalizare etc.;
- Măsuri pentru scăderea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul OR;
- Asistență pentru managementul proiectelor, publicitate (inclusiv conștientizarea publicului), supervizarea lucrărilor etc.

Principalele cerințe pentru acordarea finanțării:

- Solicitantul obține pentru proiectul propus a fi finanțat din PDD o opinie favorabilă pentru toate condițiile verificate, în cadrul Raportului final realizat de JASPERS/BEI PASSA/experti independenți, respectiv și Nota privind finalizarea procesului de pregătire a proiectului emisă de AM PDD; Opinia favorabilă JASPERS/BEI PASSA/expertilor independenți, după caz trebuie să fie fără obiecții cu impact major (aspecte critice/aspecte critice deosebite - outstanding issues/significant outstanding issues) și în baza ei, comisia de evaluare va considera îndeplinite criteriile tehnice, financiare și de mediu și va considera îndeplinite criteriile respective;
- Solicitantul demonstrează la depunerea cererii de finanțare aferentă unui proiect nou PDD că a înregistrat un grad de progres tehnic și financiar de minim 50% în realizarea celorlalte proiecte pe care le implementează (etapizate din POIM în PDD sau alte proiecte noi aprobate anterior în PDD);
- Operatorul regional participă la sistemul de benchmarking cel puțin în anul calendaristic anterior depunerii cererii de finanțare și implementează măsuri de reducere a pierderilor, de management al activelor și de eficientizare la nivelul său în conformitate cu planul de afaceri și de investiții/investiții în derulare depus/avizat de ANRSC.

Valoarea minimă și maximă nerambursabilă a unui proiect

Proiectele noi de investiții regionale de apă și apă uzată vor fi limitate ca valoare a cererii de finanțare la cel mult 120 milioane euro (valoare nerambursabilă UE). Excepție de la această valoare limită vor face proiectele care la data publicării ghidului solicitantului au contracte de achiziție publică atribuite și/sau proceduri de achiziție publică lansate în SICAP, a căror valoare totală depășește 120 milioane euro (valoare nerambursabilă UE).

În situația proiectelor care se încadrează în această excepție, valoarea maximă a sumei solicitate prin cererea de finanțare (valoare nerambursabilă UE) va avea în vedere valoarea însumată a contractelor semnate și/sau procedurilor de achiziție publică lansate la aceeași data, a publicării ghidului solicitantului.

Valoarea proiectelor va fi determinată conform Anexei 12 la Ghidul Solicitantului - Justificare stabilire valoare maximă eligibilă nerambursabilă și costuri unitare. Valoarea va fi estimată pe baza necesarului de investiții identificat la nivel de Master Plan județean/zonal și prioritizate pentru aglomerările mai mari de 10.000 l.e. Investițiile estimate la nivel regional, pe județ vor face obiectul unei documentații tehnico-economice și de mediu unice (un studiu de fezabilitate, o analiză cost-beneficiu, o analiză instituțională, un act de reglementare de mediu). Costurile se vor încadra în limitele maxime de 1.800 euro/locuitor pentru investițiile de apă, calculat ca raport între valoarea investiției și populația care va beneficia de aceste investiții, respectiv 3.600 euro/l.e. pentru apă uzată, calculat ca raport între valoarea investiției și populația echivalentă care va beneficia de aceste investiții, conform Anexei 12 la Ghidul Solicitantului. AM PDD își rezervă dreptul de a nu acorda finanțarea nerambursabilă aferentă peste limitele anterior menționate. În funcție de analiza realizată anual, AM PDD poate modifica aceste limite.

Proiectele noi, limitate ca valoare a cererii de finanțare la cel mult 120 milioane euro (valoare nerambursabilă UE), vor urma procesul de pregătire la nivelul întregului studiu de fezabilitate (inclusiv acordul experților independenți asupra aspectelor tehnico-economice și de mediu), dar vor propune un plan etapizat de finanțare și implementare a investițiilor – etape angajante, astfel încât să se respecte Planul Național de Investiții, condiție favorizantă pentru PDD și să se asigure conformarea cu directivele europene din domeniu. În acest fel, investițiile incluse în cererea de finanțare pentru care se solicită finanțare PDD trebuie să răspundă cerințelor prioritare/urgente de conformare în domeniu, iar în stabilirea valorii limită a etapelor angajante PDD se va urmări ca acestea să fie independente și funcționale la momentul finalizării. În cazul în care alocarea din PDD va fi suplimentată, va fi posibilă și finanțarea unei alte părți din proiect, în condițiile în care se demonstrează un nivel de implementare de minim 80% (progres financiar) a investițiilor pentru care s-a acordat finanțare în cadrul PDD.

Proiectele pot fi implementate până la data de 31 decembrie 2029.

REVISTA PRESEI DE SPECIALITATE

DR. ING. DAN RĂDULESCU, CONSULTANT

Milioane de tone de deșeuri de plastic intră în oceane și mări în fiecare an. Lumina ultravioletă a soarelui și turbulența oceanului descompun aceste materiale plastice în **nanoparticule** invizibile. Într-un nou studiu, cercetătorii au prezentat imagini clare ale nanoplasticelor din apa oceanului de pe coastele Chinei, Coreei de Sud, Statelor Unite și în Golful Mexic. Aceste particule minuscule de plastic au o diversitate surprinzătoare în formă și compoziție chimică. Echipa de cercetători a găsit nanoplastice din **nailon, polistiren și tereftalat de polietilenă (PET)** - polimeri de plastic utilizați în ambalajele alimentare, sticle de apă, îmbrăcăminte și plase de pește - în aceste mostre de apă de mare. Unele dintre diversele forme ale particulelor pot fi urmărite până la diferitele tehnici de fabricație utilizate pentru a le crea. În mod surprinzător, nanoparticulele PET au fost găsite în probe de apă colectate la aproximativ 300 de metri adâncime în Golful Mexic, ceea ce sugerează că contaminarea cu nanoplastice nu este limitată la suprafața oceanului. **Nanoplasticele** sunt potențial mai toxice decât particulele de plastic mai mari pentru ecosistemele marine, dimensiunea lor mică le face mai capabile să pătrundă în țesuturile organismelor vii.

<https://www.science.org/doi/10.1126/sciadv.adh1675>

Sub auspiciile **Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (EUSDR)** a fost publicat un document ghid de politică publică pentru **combaterea poluării cu plastic** în bazinul fluvial al Dunării. **Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR)** a participat la dezvoltarea sa în calitate de coautor.

Documentul de politică este rezultatul cooperării a 21 de organizații din Austria, Slovacia, Ungaria, Serbia, România, Bulgaria și Ucraina.

Proiectul a pregătit un studiu cuprinzător al celor mai recente măsuri juridice și de protecție a mediului internaționale și naționale legate de calitatea apelor de suprafață din țările proiectului și oferă o imagine de ansamblu cuprinzătoare a legislației relevante specifice sectorului, descriind structura instituțională a fiecărei țări și mecanismele legate de poluare. În cazul României, documentul precizează că poluarea cu microplastice este o problemă importantă în toate râurile majore ale țării și este nevoie de acțiuni imediate pentru a măsura concentrația acesteia în apele de suprafață și pentru a adopta măsuri eficiente de prevenire și combatere a acesteia.

<https://danube-region.eu/policy-guidance-on-tackling-riverine-plastic-pollution-in-the-danube-river-basin/>

Europa este continentul cu cea mai rapidă încălzire de pe glob, iar riscurile climatice amenință securitatea energetică și alimentară, ecosistemele, infrastructura, resursele de apă, stabilitatea financiară și sănătatea populației. Potrivit evaluării Agenției Europene de Mediu (AEM), publicată recent, multe dintre aceste riscuri au atins deja niveluri critice și, fără acțiuni urgente și decisive, ar putea deveni catastrofale.

AEM a publicat pentru prima dată evaluarea **European Climate Risk Assessment (EUCRA) (Evaluare europeană a riscurilor climatice)** pentru a contribui la identificarea priorităților politice pentru adaptarea la schimbările climatice și pentru sectoarele sensibile la schimbările climatice. Potrivit evaluării, politicile și acțiunile pentru adaptare din Europa nu țin pasul cu creșterea rapidă a riscurilor. În multe cazuri, adaptarea progresivă nu va fi suficientă și, întrucât multe din măsurile de îmbunătățire a rezilienței la schimbările climatice necesită timp îndelungat, pot fi necesare acțiuni pro-active urgente chiar și în ceea ce privește riscurile care nu sunt încă critice.

<https://www.eea.europa.eu/ro/highlights/europa-nu-este-pregatita-sa?s=03>

<https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>

De curând, Comisia Europeană (CE) a lansat noi măsuri care vizează sporirea rezistenței UE la provocările privind apa și pentru a îmbunătăți calitatea și cantitatea apei, care vor intra în curând în vigoare. Acestea includ o **metodologie standard pentru măsurarea prezenței microplasticilor în apă** și un **act delegat pentru a se asigura că reutilizarea apelor uzate tratate pentru irigarea agricolă este sigură**.

CE a publicat o notificare pentru a ajuta statele membre să definească în continuare „**starea ecologică bună**” a mărilor și să respecte valorile-prag menite să permită utilizarea durabilă a resurselor acestora. În notificare, Comisia a clarificat că valorile prag (de exemplu, nivelurile maxime admisibile de zgomot subacvatic, **cantitățile maxime admise de gunoi pe plaje**) convenite de statele membre la nivelul UE sau prin cooperare regională ar trebui utilizate atunci când își actualizează strategiile marine în temeiul Directivei-cadru privind strategia marină până în octombrie 2024.

https://environment.ec.europa.eu/news/better-water-quality-quantity-management-more-sustainable-use-seas-2024-03-11_en?s=03

ȘTIRI

În data de 20.03.2024 au fost semnate 65 de noi contracte de finanțare prin Programul Național de Investiții "Anghel Saligny", în valoare totală de 774.458.121,60 de lei.

Contractele, semnate împreună cu o parte dintre beneficiarii proiectelor, vizează modernizarea drumurilor de interes local și a infrastructurii stradale, înființarea sau modernizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, a rețelelor de canalizare menajeră și a rețelelor de distribuție a gazelor naturale, amenajarea unor piste pentru bicicliști, precum și a unor poduri, podețe, șanțuri și rigole betonate.

Mai multe detalii aici:

<https://arenaconstruct.ro/anghel-saligny-noi-contracte-semnate-de-774-mil-lei/>

EVENIMENTE VIITOARE: CONFERINȚA NAȚIONALĂ „ACCESAREA FONDURILOR EUROPENE PENTRU SECTORUL DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ PRIN PROGRAMUL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027. OPORTUNITĂȚI, PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE”, BUCUREȘTI, 17-18 APRILIE 2024!

Cu un necesar de investiții în sectorul de apă și apă uzată estimat la nivelul întregii României la peste 22 de miliarde de Euro și uriașe provocări în procesul de conformare cu Directivele europene în materie, fondurile europene disponibile în cadrul Programului Dezvoltare Durabilă - cca 3,4 miliarde Euro - vor reprezenta în perioada 2021-2027 principala sursă de finanțare a proiectelor de investiții pentru conformare.

În acest context, Asociația Parteneriat pentru Proiecte și Fonduri Europene (APPFE) și Federația Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din Domeniul Apei (FADIDA) organizează la București, în perioada 17-18 Aprilie 2024, CONFERINȚA NAȚIONALĂ „ACCESAREA FONDURILOR EUROPENE PRIN PROGRAMUL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027. OPORTUNITĂȚI, PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE”.

Evenimentul se adresează actorilor implicați în accesarea finanțării europene 2021-2027 și va reprezenta un bun prilej pentru o mai bună înțelegere a oportunităților de finanțare viitoare din fonduri europene, prezentarea lecțiilor învățate în procesul de pregătire și evaluare a proiectelor POIM 2014-2020, precum și a provocărilor asociate noului val de finanțare europeană, prezentarea unor proiecte de succes finanțate din fonduri europene, respectiv a posibilităților de integrare a soluțiilor și tehnologiilor actuale în noile proiecte de investiții.

Condiții de înscriere & date de contact pentru informații suplimentare sunt disponibile aici:

<https://www.appfe.ro/ro/article/anunturi/conferinta-17-18042024-144>

PARTENERII EDIȚIEI:

*

NEWSLETTER NR. 54/2024

Redacția:

Splaiul Unirii nr. 16, etaj 8, camera 806,

Sector 4, București

Telefon: 021 555 10 93;

Fax: 021 555 10 94

E-mail: office@appfe.ro

Website: www.appfe.ro

